

Enkät handledare övningskörning MC

Sammanfattning

Totalt svarade 655 personer på enkäten som var öppen under perioden 7 juli-10 augusti 2021. 98 % besvarade alla frågor. De som svarat är motorcyklister som haft MC-kort under många år (21 år eller längre) och de flesta handledare är 45 år eller äldre. I stort sett alla hade varit handledare vid privat övningskörning.

Man ställer upp som handledare för familjemedlemmar och kompisar. Ytterst få ställer upp för vem som helst eller personer som söker handledare via sociala media. Omkring 60 procent är handledare för en/flera personer varje år eller varannat/vart tredje år. De flesta uppger att man är handledare för en eller två personer men samtidigt är det mycket oklart om man räknar in de som redan klarat körkortet. En tredjedel känner inte till att man fortsätter att vara handledare under fem år från den dagen godkännandet utfärdades. Två tredjedelar av dem som var handledare före 1 februari 2012 känner till att detta handledarskap måste avslutas genom brevkontakt med Transportstyrelsen. Endast fem procent hade gjort detta. Sannolikt så har personer som varit handledare före 2012 därför fler aktuella handledarskap som man inte är medveten om.

Få, fyra personer tar betalt för att vara privat handledare vid övningskörning med MC. 97 procent säger att man aldrig tar betalt. Priset varierar mellan 100 kronor till hälften av en lektion i trafikskola. Vanligt är att man säger att man kan bli bjuden på mat, fika och glass under MC-turen men att det inte är ett krav. 29 personer säger att man alltid får ersättning för bensin medan övriga inte har detta som ett krav eller absolut inte vill ha någon ersättning.

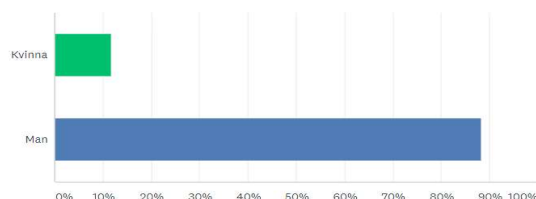
277 personer har lämnat personliga kommentarer på den sista frågan. De flesta anser att det är självklart att inte ta betalt för privat övningskörning och ställer upp som handledare för att hjälpa andra. Det kan i sin tur leda till att de som får hjälp blir handledare i framtiden. De som svarat framhåller att handledarskapet bör avslutas när eleven får körkort vilket är positivt för säkerheten då man kan hjälpa nya elever till ett körkort. Några framhåller att det finns behov av säkra platser där man kan köra manöverbanorna. I stort sett samtliga påtalar att privat övningskörning är ett komplement till trafikskola och ett sätt att få mängdträning till en rimlig kostnad. Man gör helt enkelt en god gärning för att öka möjligheten att få ett körkort och skapa säkrare MC-förare.

Flera påtalar riskerna med att minska från 15 till 5 personer som man kan vara handledare för. En kan vara att man struntar i att ansöka om handledarskap och kör ändå men utan väst. En annan risk kan vara att man helt enkelt struntar i att ta körkort och kör ändå.

Fråga 1, kön. Samtliga besvarade frågan. En majoritet, drygt 88 procent, var män.

Vem är du?

Svarade: 655 Hoppade över: 0

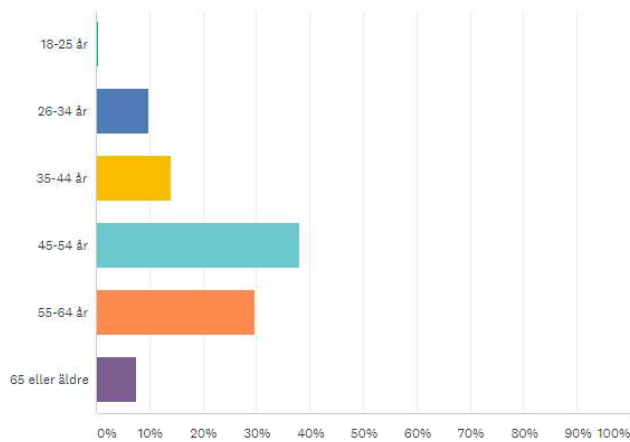

SVARSVAL	SVAR	
▼ Kvinna	11,76 %	77
▼ Man	88,24 %	578
TOTALT		655

Fråga 2, ålder. Samtliga besvarade frågan. Handedarna är inga ungdomar. En tiondel av dem som svarat är under 34 år. Två tredjedelar är 45 eller äldre.

Din ålder

Svarade: 655 Hoppade över: 0

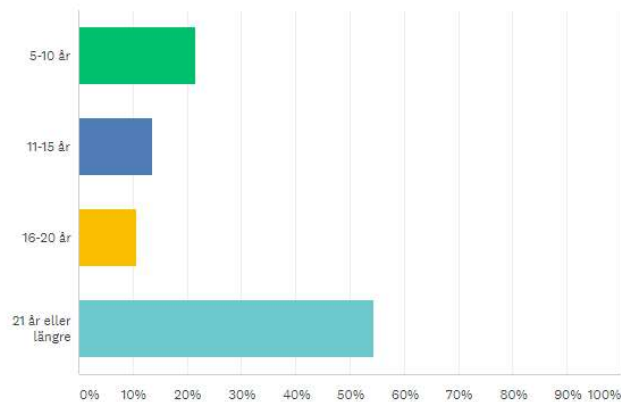

SVARSVAL	SVAR
18-25 år	0,46 % 3
26-34 år	9,92 % 65
35-44 år	14,05 % 92
45-54 år	38,17 % 250
55-64 år	29,77 % 195
65 eller äldre	7,63 % 50
TOTALT	655

Fråga 3, körkortsinnehav. Alla utom tre besvarade frågan. Drygt hälften har haft MC-körkort i 21 år eller längre. Närmare 80 procent har haft MC-behörighet elva år eller längre.

Hur länge har du haft körkort för A-behörighet?

Svarade: 652 Hoppade över: 3

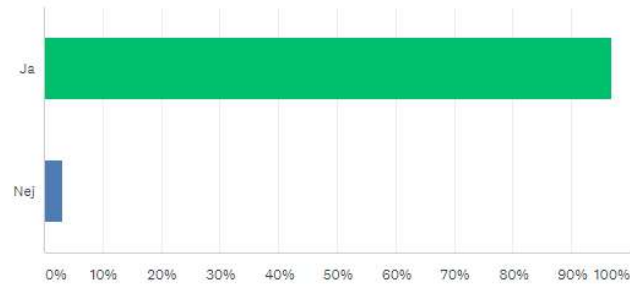

SVARSVAL	SVAR
5-10 år	21,47 % 140
11-15 år	13,65 % 89
16-20 år	10,58 % 69
21 år eller längre	54,29 % 354
TOTALT	652

Fråga 4, handledarskap. Alla utom en besvarade frågan. Nästan samtliga, 97 procent, har varit handledare vid privat övningskörning.

Har du varit handledare för privat övningskörning någon gång?

Svarade: 654 Hoppade över: 1

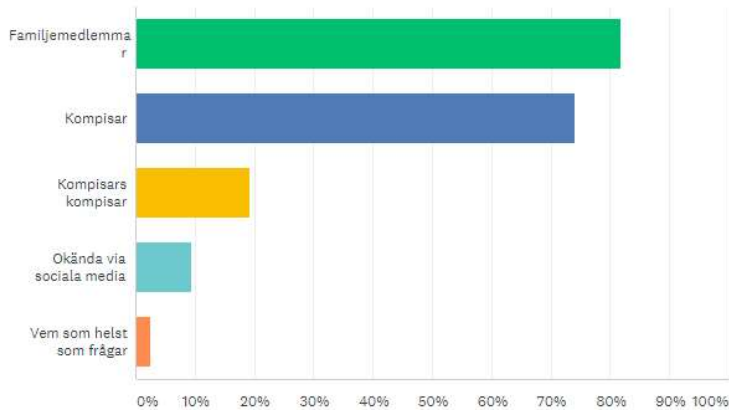

SVARSVAL	SVAR	
▼ Ja	96,94 %	634
▼ Nej	3,06 %	20
TOTALT		654

Fråga 5, för vem är du handledare? Samtliga besvarade frågan och här kunde man välja flera svarsalternativ. Det är allra vanligast att man är handledare för en familjemedlem men nästan lika många ställer upp för kompisar som ska ta körkort. Knappt tio procent ställer upp för okända som frågar via sociala media. 2,6 procent ställer upp för vem som helst som frågar.

För vem/vilka brukar du ställa upp som handledare vid privat övningskörning? (du kan välja flera svar)

Svarade: 655 Hoppade över: 0

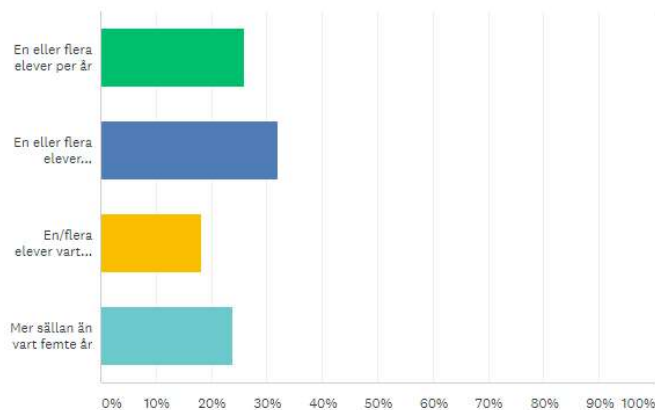

SVARSVAL	SVAR	
▼ Familjemedlemmar	81,83 %	536
▼ Kompisar	74,05 %	485
▼ Kompisars kompisar	19,24 %	126
▼ Okända via sociala media	9,47 %	62
▼ Vem som helst som frågar	2,60 %	17
Totalt antal svarande: 655		

Fråga 6, hur ofta är du handledare? Alla utom en besvarade frågan. En fjärdedel är handledare för en eller flera elever per år. Drygt 32 procent är handledare för en/flera vartannat/vart tredje år. Omkring 40 procent är handledare för någon/några vart femte år eller mer sällan.

Hur ofta brukar du vara handledare vid privat övningskörning?

Svarade: 654 Hoppade över: 1

SVARSVAL	SVAR
En eller flera elever per år	25,84 % 169
En eller flera elever vartannat/vart tredje år	32,11 % 210
En/flera elever vart femte år	18,20 % 119
Mer sällan än vart femte år	23,85 % 156
TOTALT	654

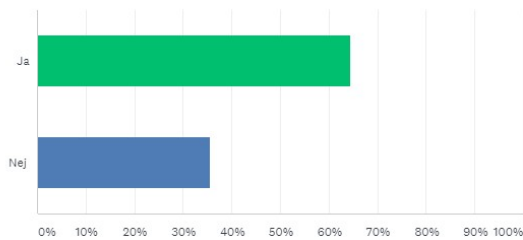
Fråga 7, hur många elever är du handledare för nu? Frågan besvarades av alla utom fyra. När man läser svaren är det uppenbart att man inte känner till att man fortfarande är handledare för elever som godkändes tidigare i år. *"Jag var handledare för mina barn men bägge godkändes i våras", "jag har varit handledare men min kompis klarade kortet på första försöket i maj"*. Det vanligaste svaret är att man är handledare för en person. Sju personer är handledare för fler än fem personer.

Antal elever	Antal svar
Noll	141
En	300
Två	132
Tre	48
Fyra	16
Fem	7
Sex	6
Nio	1
Totalt	651

Fråga 8, kunskap om handledarskapets längd. Samtliga besvarade frågan. En tredjedel känner inte till att man fortsätter att vara handledare fem år från godkännandedatum.

Är du medveten om att du är handledare fem år från den dagen du godkändes som handledare, även om eleven godkännts i körprov och fått sitt körkort?

Svarade: 655 Hoppade över: 0

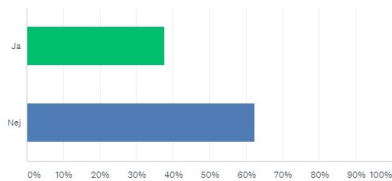

SVARSVAL	SVAR	
▼ Ja	64,43 %	422
▼ Nej	35,57 %	233
TOTALT		655

Fråga 9, handledare före 1 februari 2012. En tredjedel var handledare före detta datum.

Var du handledare för någon person före 1 februari 2012?

Svarade: 655 Hoppade över: 0

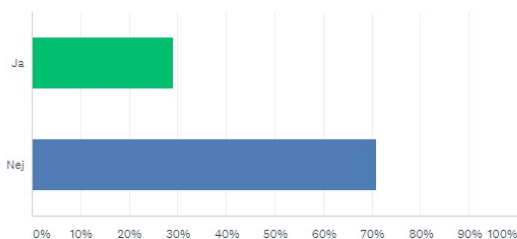

SVARSVAL	SVAR	
▼ Ja	37,71 %	247
▼ Nej	62,29 %	408
TOTALT		655

Fråga 10, känner du till hur detta handledarskap fortfarande gäller? Frågan besvarade av 241 personer. Inte ens en tredjedel känner till att man fortfarande är handledare för elever som man övningskörde med före 1 februari 2012.

Besvaras av dig som svarade ja på fråga 9: Är du medveten om att du fortfarande är handledare för dem du övningskörde med före 1 februari 2012?

Svarade: 241 Hoppade över: 414

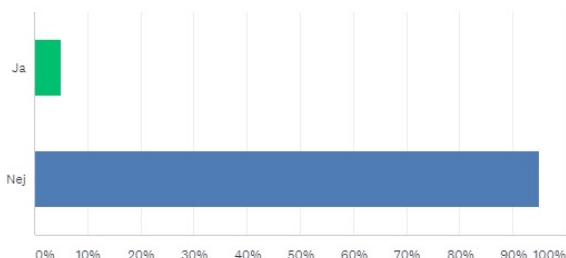

SVARSVAL	SVAR	
▼ Ja	29,05 %	70
▼ Nej	70,95 %	171
TOTALT		241

Fråga 11, har man sagt upp handledarskap före 2012 via brev till Transportstyrelsen? 238 personer besvarade frågan. Endast fem procent, 12 personer av 238, har sagt upp handledarskapet. Det betyder att man sannolikt är handledare för fler personer än man svarat i tidigare fråga.

Besvaras av dem som svarade ja på fråga 9: Alla handledarskap som gällde före 1 februari 2012 måste sägas upp genom brev till Transportstyrelsen. Har du gjort detta?

Svarade: 238 Hoppade över: 417

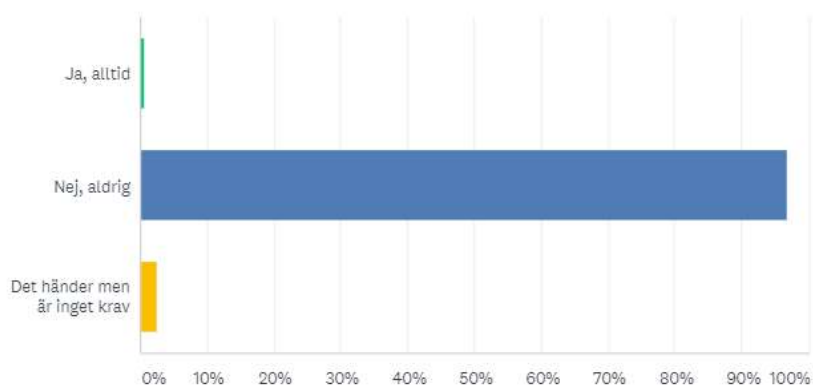

SVARSVAL	SVAR	
▼ Ja	5,04 %	12
▼ Nej	94,96 %	226
TOTALT		238

Fråga 12, tar du betalt vid privat övningskörning? 643 av 655 besvarade frågan. Ytterst få tar betalt av den person man övningskör med. Endast fyra personer säger att man alltid kräver ersättning. En överväldigande majoritet, 97 procent, tar aldrig betalt.

Brukar du ta betalt av dem du övningskör med?

Svarade: 643 Hoppade över: 12

SVARSVAL	SVAR	
▼ Ja, alltid	0,62 %	4
▼ Nej, aldrig	96,89 %	623
▼ Det händer men är inget krav	2,49 %	16
TOTALT		643

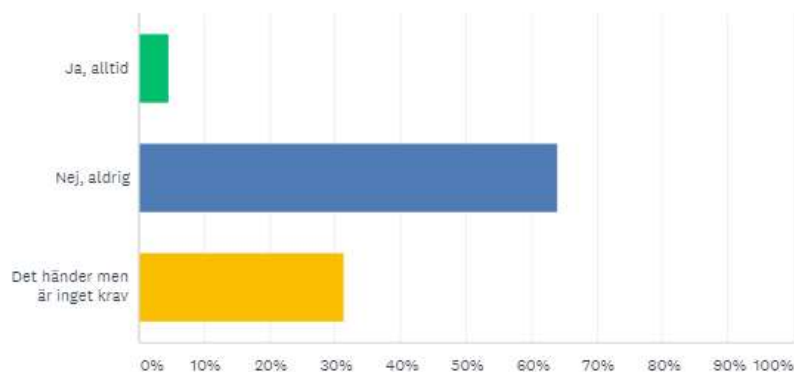
Fråga 13, hur mycket får du betalt? De flesta har svarat ingenting. Av dem som tar betalt har följande svar kommit:

- *Halva körskolepriset. Det är win-win för oss båda: Eleven får välbehövad mängdträning vid tidpunkter som passar denne. Körningen görs på elevens redan införskaffade hoj. Körningen görs vid tidpunkter som bestäms av eleven ("kunden"). Handledare har incitament att anpassa sig efter elevens kalender och extrapengar som täcker en del av årets MC-kostnader. Det är kanske inte lagligt men jag ser inget etiskt problem med det på liten skala. Och jag tar mitt handledarskap på allvar och siktar mot att ge eleven en ekonomiskt gångbar väg till körkort som funkar i praktiken. Det behövs incitament för att handleda, annars skapas brist på handledare (vilket råder nu om jag inte förstått läget på sociala medier fel).*
- *Eleven ger varierande gåva*
- *Tankar efter lektion ibland, dock ej om vi kört manöverbana*
- *Fika, mat, bensin ibland*
- *350 kronor*
- *200 kronor*
- *100 kronor*
- *Jag försöker kosta en anständig bit under trafikskolorna*

Fråga 14, betalt för bensin under körning? 29 personer besvarade inte frågan. Knappt fem procent tar alltid betalt för bensin, två tredjedelar tar aldrig betalt och en knapp tredjedel får bensinersättning ibland.

Brukar du få betalt i form av ersättning för bensin under övningskörningen?

Svarade: 626 Hoppade över: 29

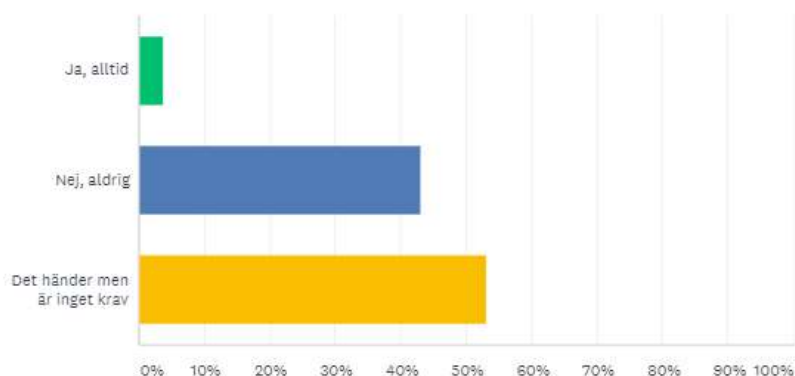
SVARSVAL	SVAR
Ja, alltid	4,63 % 29
Nej, aldrig	64,06 % 401
Det händer men är inget krav	31,31 % 196
TOTALT	626

Fråga 15, betalt i form av fika, glass eller mat under övningskörningen? Alla utom 19 besvarade frågan. Drygt hälften bjuds på fika, mat eller glass under körningen men säger att det inte är ett krav. 43 procent tar aldrig emot någon form av ersättning. Knappt fyra procent, 24 personer, kräver alltid ersättning i form av fika, glass eller mat i samband

med körningen.

Brukar du få betalt i form av fika, glass eller mat under övningskörningen

Svarade: 636 Hoppade över: 19

SVARSVAL	SVAR
Ja, alltid	3,77 % 24
Nej, aldrig	43,08 % 274
Det händer men är inget krav	53,14 % 338
TOTALT	636

Fråga 16, övrigt att tillägga om privat övningskörning. Hela 277 personer har valt att lämna svar på denna öppna fråga. SMC redovisar samtliga svar i bilaga. De flesta anser att det är självklart att inte ta betalt för privat övningskörning och ställer upp som handledare för att hjälpa andra. Det kan i sin tur leda till att de som får hjälp blir handledare i framtiden. De som svarat framhåller att handledarskapet bör avslutas när eleven får körkort. Några framhåller att det finns behov av säkra platser där man kan köra manöverbanorna. I stort sett samtliga påtalar att privat övningskörning är ett komplement till trafikskola och ett sätt att få mängdträning till en rimlig kostnad. Man gör helt enkelt en god gärning för att öka möjligheten att få ett körkort och skapa säkrare MC-förare.

Flera påtalar riskerna med att minska från 15 till 5 personer som man kan vara handledare för. En kan vara att man struntar i att ansöka om handledarskap och kör ändå men utan väst. En annan risk kan vara att man helt enkelt struntar i att ta körkort och kör ändå.

SMC 2021-08-10

Maria Nordqvist
maria.nordqvist@svmc.se
070-538 39 38